

COMISIA ELECTORALĂ CENTRALĂ

H O T Ă R Î R E **privind aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea** **birourilor electorale ale secțiilor de votare** **nr. 396 din 14.12.2006**

Monitorul Oficial nr.10-13/54 din 26.01.2007

În conformitate cu art.18 și art.22 din Codul electoral nr.1381-XIII din 21 noiembrie 1997, cu modificările și completările ulterioare, Comisia Electorală Centrală

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la activitatea birourilor electorale ale secțiilor de votare (se anexează).
2. Se abrogă hotărîrea Comisiei Electorale Centrale nr.1420 din 24 ianuarie 2001 despre aprobarea Instrucțiunii cu privire la activitatea birourilor electorale ale secțiilor de votare.

Președintele
Comisiei Electorale Centrale

Eugeniu ȘTIRBU

Secretarul
Comisiei Electorale Centrale

Iurie CIOCAN

Chișinău, 14 decembrie 2006.
Nr.396.

REGULAMENTUL **cu privire la activitatea birourilor electorale ale secțiilor de votare**

I. Dispoziții generale

1. Prezentul Regulament stabilește condițiile și modul de activitate a birourilor electorale ale secțiilor de votare.

2. Pentru organizarea și desfășurarea alegerilor, în perioada electorală consiliile electorale de circumscripție constituie birouri electorale ale secțiilor de votare.

3. În activitatea lor birourile electorale ale secțiilor de votare se călăuzesc de Constituția Republicii Moldova, de Codul electoral, de legile și hotărârile Parlamentului, de hotărârile Comisiei Electorale Centrale, de prezentul Regulament și de alte acte normative în domeniu.

II. Constituirea și componența biroului electoral al secției de votare

4. Biroul electoral al secției de votare se constituie de către consiliile electorale de circumscripție cu cel puțin 20 de zile înainte de ziua alegerilor. Pentru alegerile de orice nivel și pentru referendumurile republicane, birourile electorale ale secțiilor de votare se constituie în același termen.

5. Biroul electoral al secției de votare este constituit din 5-11 membri cu drept de vot deliberativ după cum urmează:

a) candidaturile a 3 membri se propun de către consiliile locale;

b) candidaturile celorlalți membri cu drept de vot deliberativ se propun de către partide și alte organizații social-politice reprezentate în Parlament, la data constituirii biroului electoral al secției de votare proporțional mandatelor deținute.

6. În cazul când partidele și alte organizații social-politice nu prezintă candidaturile sale în componența biroului electoral al secției de votare cel târziu cu 7 zile înainte de expirarea termenului de constituire a biroului electoral, numărul necesar de candidaturi se completează de către consiliul local.

7. În decurs de 2 zile de la data constituirii biroului electoral al secției de votare reprezentantul consiliului electoral sau al autorității publice locale convoacă membrii biroului electoral, care aleg din rândul lor președintele, vicepreședintele și secretarul biroului electoral, adoptînd în acest sens o hotărîre. Hotărîrea adoptată se comunică imediat consiliului electoral de circumscripție.

8. După adoptarea hotărîrii se aduce la cunoștință publică informația despre componența și sediul biroului electoral al secției de votare, modul de contactare pentru relații.

9. Membrii biroului electoral al secției de votare nu pot fi consilieri în consiliile locale și membri de partid. Verificarea se face de președintele biroului electoral prin consultarea membrilor biroului electoral. În caz de necesitate, președintele biroului electoral al secției de votare va informa consiliul electoral de circumscripție.

10. Pentru organizarea eficientă a activității sale la prima sau la a doua ședință biroul electoral al secției de votare va adopta o hotărîre privind desemnarea membrilor pentru degrevare de atribuțiile de la locul de muncă permanent pe parcursul întregii perioade electorale sau pe o anumită durată din această perioadă. Numărul membrilor biroului electoral care pot fi degrevați de atribuțiile de la locul de muncă permanent și termenul acestor degrevări este stabilit de către Comisia Electorală Centrală.

11. Hotărîrea biroului electoral al secției de votare privind desemnarea membrilor pentru degrevare de atribuțiile de la locul de muncă permanent se transmite consiliului electoral de circumscripție, care, reieșind din competența sa, decide asupra degrevării membrilor birourilor electorale.

12. Se permite, în caz de necesitate, de a încheia contracte de muncă individuale pentru perioada îndeplinirii unor activități determinate. Cheltuielile în cauză se efectuează din contul mijloacelor alocate pentru alegeri.

13. Concurenții electorali pot desemna în biroul electoral al secției de votare câte un reprezentant cu drept de vot consultativ, care este confirmat de către biroul electoral respectiv în termen de 3 zile de la momentul depunerii cererii. Drepturile și obligațiile membrului reprezentant al concurentului electoral sînt stabilite în Regulamentul cu privire la activitatea membrilor reprezentanți ai concurenților electorali, aprobat prin hotărîrea Comisiei Electorale Centrale nr.383 din 12 decembrie 2006. În activitatea sa membrul reprezentant se conduce de actele normative internaționale la care Republica Moldova este parte, de Constituția Republicii Moldova, de Codul electoral și de prezentul Regulament.

14. În cazul în care membrul biroului electoral al secției de votare nu-și îndeplinește obligațiunile sau încalcă legislația în vigoare, președintele biroului electoral va informa despre aceasta consiliul electoral de circumscripție.

15. Calitatea de membru al consiliului sau biroului electoral încetează:

a) la cerere;

b) prin revocare.

16. Dreptul de a revoca membrul biroului electoral al secției de votare aparține organului și concurentului electoral care l-a înaintat sau l-a desemnat în componența biroului electoral, cu condiția motivării în scris a necesității revocării.

17. Dacă un membru își dă demisia sau este revocat din biroul electoral pînă în ziua precedentă alegerilor, în locul lui poate fi desemnat sau înaintat un alt membru în modul stabilit de Codul electoral și de prezentul Regulament.

18. Dacă în urma retragerii sau revocării, numărul membrilor biroului electoral al secției de votare cu drept de vot deliberativ s-a redus, devenind mai mic decît numărul minim prevăzut la punctul 5 al prezentului Regulament, iar consiliul local sau partidul, altă organizație social-politică nu a înaintat propunerile pentru completarea biroului electoral, includerea noilor membri în componența biroului electoral al secției de votare se face din inițiativa consiliului electoral de circumscripție respectiv în termen de 3 zile. În cazul în care această situație s-a creat cu 5 zile înainte de ziua alegerilor, includerea noilor membri se va face imediat, ținîndu-se cont de persoanele din localitatea respectivă care au experiență în domeniul electoral.

III. Organizarea activității biroului electoral al secției de votare

19. Ședințele biroului electoral al secției de votare sînt convocate și conduse de către președinte, iar în cazul absenței acestuia sau la rugămintea lui, de către vicepreședinte. Ședința poate fi convocată, de asemenea, la cererea a cel puțin 1/3 din membrii cu drept de vot deliberativ ai biroului electoral.

20. Ședințele biroului electoral al secției de votare sînt deliberative dacă la ele sînt prezenți mai mult de 1/2 din membrii cu drept de vot deliberativ.

21. Hotărîrile biroului electoral al secției de votare se adoptă, prin vot deschis, cu votul majorității membrilor lor cu drept de vot deliberativ. Fiecare membru se pronunță cu votul său "pro" sau "contra". În cazul parității de voturi, hotărîrea nu se adoptă, iar examinarea cauzei se amîină pentru ședința imediat următoare.

22. Membrii biroului electoral al secției de votare care nu sînt de acord cu hotărîrile adoptate au dreptul să-și exprime în scris opinia, care se anexează la procesul-verbal al ședinței.

23. Hotărîrile biroului electoral al secției de votare se semnează de către președinte și secretar.

24. Hotărârile biroului electoral al secției de votare, adoptate în limitele competenței lor, sînt executorii pentru autoritățile publice, întreprinderi, instituții și organizații, persoanele cu funcții de răspundere, partide, alte organizații social-politice și organele lor, precum și pentru toți cetățenii.

25. Biroul electoral al secției de votare își desfășoară activitatea sa în baza unui plan de lucru elaborat și aprobat la una din primele ședințe ale sale.

26. La ședințele sale biroul electoral al secției de votare examinează chestiuni ce țin de întocmirea și aducerea la cunoștința alegătorilor a listelor electorale, determinarea și amenajarea localului pentru votare, organizarea muncii biroului electoral în ziua alegerilor, cheltuirea mijloacelor financiare alocate, precum și alte chestiuni legate de îndeplinirea atribuțiilor sale.

27. La toate ședințele biroului electoral al secției de votare, precum și la numărarea și totalizarea voturilor, la operațiile în legătură cu listele electorale, buletinele de vot, certificatele pentru drept de vot, la întocmirea proceselor-verbale de totalizare a rezultatelor alegerilor și referendumurilor, au dreptul să asiste:

- a) membrii și reprezentanții organelor electorale ierarhic superioare;
- b) membrii reprezentanți ai concurenților electorali în organele electorale;
- c) observatorii naționali și internaționali acreditați de către organele electorale respective;
- d) reprezentanții mijloacelor de informare în masă.

28. În localul biroului electoral al secției de votare se va organiza serviciul membrilor biroului electoral pentru a oferi cetățenilor explicații și informații privind alegerile.

29. Orele de audiență ale membrilor biroului electoral al secției de votare se determină de birou prin aprobarea unui program în care să se țină cont de timpul liber al alegătorilor, cînd aceștia pot solicita informația necesară.

30. Pe frontispiciul clădirii în care se află biroul electoral al secției de votare se afișează inscripția în limba de stat și într-o altă limbă utilizată de populație în localitatea respectivă: "Biroul electoral al secției de votare nr. ___ pentru alegerile _____".

31. Sediul biroului electoral al secției de votare trebuie să fie utilat cu mobilă necesară, dulapuri, safeu, telefon, mijloace antiincendiu. Primăriile oferă birourilor electorale ale secțiilor de votare informații și sprijin, necesare în exercitarea atribuțiilor lor prevăzute de Codul electoral și de prezentul Regulament.

32. Autoritățile publice, întreprinderile, instituțiile și organizațiile, persoanele cu funcții de răspundere, partidele și alte organizații social-politice, precum și organele acestora sînt obligate să sprijine birourile electorale ale secției de votare în exercitarea atribuțiilor lor, să le furnizeze informațiile și materialele necesare pentru activitate. Sprijinul din partea autorităților publice și a exponenților acestora se acordă numai la cerere și nu se poate manifesta prin acțiuni vădit disproporționate față de necesitățile existente.

33. Biroul electoral al secției de votare poate sesiza autoritățile publice, întreprinderile, instituțiile, organizațiile, persoanele cu funcții de răspundere, partidele și alte organizații social-politice, precum și organele acestora, în probleme de organizare și desfășurare a alegerilor, acestea fiind obligate să examineze sesizarea și să dea răspuns în decursul a 3 zile de la data primirii ei, dar nu mai tîrziu de ziua alegerilor.

34. Nerespectarea acestor prevederi poate servi temei pentru examinarea cauzei în cadrul ședinței biroului electoral cu adoptarea unei hotărîri în condițiile prevăzute la art.71 din Codul electoral.

IV. Atribuțiile biroului electoral al secției de votare

35. În perioada sa de activitate biroul electoral al secției de votare exercită următoarele atribuții:

- a) verifică listele electorale împreună cu autoritățile administrației publice locale, asigură integritatea acestora și a buletinelor de vot;

b) examinează cererile în legătură cu incorectitudinile din listele electorale și efectuează modificările necesare;

c) eliberează certificate pentru drept de vot alegătorilor care nu se vor afla la domiciliu în ziua alegerilor;

d) întocmește listele electorale suplimentare, înscriind în ele persoanele care votează în baza certificatelor pentru drept de vot, precum și persoanele care, din anumite cauze, nu au fost înscrise în listele electorale principale;

e) comunică populației care locuiește pe teritoriul secției de votare data și locul votării;

f) asigură pregătirea localului pentru votare, instalarea urnelor și a cabinelor de vot;

g) organizează votarea în ziua stabilită;

h) ia măsuri pentru a asigura ordinea în localul secțiilor de votare;

i) totalizează rezultatele alegerilor în secția de votare, întocmește procesele-verbale și rapoartele și le remite, împreună cu toate buletinele de vot, consiliului electoral de circumscripție;

j) examinează cererile și contestațiile ce vizează organizarea și desfășurarea alegerilor, adoptând hotărâri asupra lor, care se anexează la procesele-verbale ale ședințelor biroului electoral;

k) remite consiliului electoral de circumscripție informația despre deschiderea secției de votare, datele privind prezentarea cetățenilor la votare, precum și datele necesare pentru totalizarea rezultatelor preliminare ale alegerilor;

l) exercită și alte atribuții prevăzute de Codul electoral.

36. Listele electorale se întocmesc de către primărie, în două exemplare, pentru fiecare secție de votare și includ toți cetățenii cu drept de vot care, la momentul întocmirii listelor, domiciliază în raza acestora. După ce au fost întocmite, listele se verifică la domiciliul alegătorilor înscriși în ele și se semnează de către primarul localității.

37. Alegătorul poate fi înscris numai într-o singură listă electorală și la o singură secție de votare în baza actelor ce atestă domiciliul acestora în perimetrul secției de votare respective.

38. După întocmirea listelor electorale de către organele administrației publice locale, persoanele decedate sau persoanele care și-au schimbat domiciliul, se exclud din aceste liste.

39. După ce au fost întocmite, verificate la domiciliul alegătorilor și semnate de către primarul localității, listele electorale se verifică de către biroul electoral al secției de votare împreună cu autoritățile administrației publice locale și se aduc la cunoștință publică cel mai târziu cu 20 de zile înainte de ziua alegerilor. Un exemplar al listei electorale se păstrează la primărie, iar unul la biroul electoral al secției de votare.

40. Biroul electoral al secției de votare comunică alegătorilor locul și timpul unde pot lua cunoștință de listele întocmite, folosind în acest scop presa, radioul local, televiziunea locală sau alte forme acceptabile pentru alegători (anunțuri, avize etc.). Ca regulă posibilitatea de a lua cunoștință de listele electorale și de a verifica corectitudinea întocmirii lor este asigurată de biroul electoral la sediul său.

41. Alegătorii au dreptul să facă contestații împotriva neincluserii lor în listă sau excluderii din ea, precum și împotriva altor erori comise la înscrierea datelor despre sine sau despre alți alegători cel târziu cu 5 zile înainte de alegeri.

42. Contestațiile se examinează de către biroul electoral al secției de votare în decurs de 24 de ore, iar hotărârile acestuia pot fi contestate de subiecții interesați în instanța de judecată, după procedura stabilită, în cazul în care aceștia au primit refuz de corectare sau includere în listă.

43. Biroul electoral al secției de votare, cel târziu cu 20 zile înainte de ziua alegerilor, este obligat să comunice alegătorilor din raza secției de votare respective informația despre sediul secției de votare la care ei vor vota.

44. Biroul electoral al secției de votare aduce la cunoștință publică timpul și locul votării cel mai târziu cu 10 zile înainte de ziua alegerilor prin intermediul distribuirii invitațiilor nominale alegătorilor. Modelul invitației este aprobat de Comisia Electorală Centrală.

45. Persoanele cu drept de vot care, după ultima participare la alegeri, și-au schimbat locul de ședere sînt în drept, cel tîrziu cu 45 de zile înainte de următoarele alegeri, să-și declare locul nou de ședere la organul administrării publice locale, pentru a putea fi înscrise în lista de alegători în secția de votare corespunzător locului șederii.

46. În cazul în care alegătorul își schimbă domiciliul în perioada dintre data întocmirii listelor electorale și data alegerilor, biroul electoral al secției de votare, la rugămintea acestuia și pe baza buletinului de identitate, a pașaportului sau a unui alt act de identitate, îi eliberează un certificat pentru drept de vot. Alegătorul care a primit certificat pentru drept de vot confirmă primirea lui semnînd în lista electorală, în dreptul numelui său.

47. După expirarea termenului de înregistrare a candidaților (cu 23 zile înainte de data alegerilor) de către consiliul electoral respectiv, listele înregistrate a candidaților din partea partidelor, altor organizații social-politice, blocurilor electorale, precum și lista candidaților independenți se vor transmite birourilor electorale ale secțiilor de votare, care le afișează la sediul biroului electoral pentru ca cetățenii să poată lua cunoștință de ele.

48. În cazul în care pe parcursul acestui termen partidul, altă organizație social-politică, blocul electoral va retrage unul sau mai mulți candidați din listă, ori partidul sau altă organizație social-politică iese din componența blocului electoral cu retragerea candidaților săi, precum și în cazul în care candidatul independent își retrage candidatura, președintele biroului electoral al secției de votare, ținînd cont de hotărîrea consiliului electoral de circumscripție, va face în listă în dreptul candidaților respectivi, o mențiune despre retragerea candidaturii.

49. Dacă concurentul electoral își retrage candidatura sau înregistrarea este anulată după ce buletinele de vot au fost tipărite, în buletin, în dreptul acestuia, biroul electoral al secției de votare va aplica ștampila cu mențiunea "Retras".

50. Biroul electoral al secției de votare este obligat să acorde sprijin concurenților electorali la efectuarea agitației electorale, asigurînd organizarea întîlnirilor acestora cu alegătorii în condiții egale și termenele accesibile pentru fiecare concurent electoral, care a făcut solicitarea.

V. Organizarea și desfășurarea votării

51. Biroul electoral al secției de votare poartă întreaga responsabilitate pentru organizarea votării, pentru secretul exprimării voinței alegătorilor, pentru amenajarea localurilor și pentru menținerea în ele a ordinii convenite.

52. Secția de votare se asigură de către autoritățile administrației publice locale cu cabine, urne de vot și celelalte materiale necesare.

53. Biroul electoral al secției de votare înainte de ziua alegerilor verifică existența întregii documentații electorale: listele electorale, buletinele de vot, formularele speciale, formularele proceselor-verbale privind rezultatele numărării voturilor, precum și ștampilele biroului electoral necesare pentru procesul de votare, ceară roșie, funcționalitatea mijloacelor energetice, de telecomunicații, transport și antiincendiar etc.

54. Votarea se efectuează în ziua alegerilor între orele 07.00 și 21.00 în localuri special amenajate cu mese la care se eliberează buletinele de vot, cu cabine pentru vot secret și cu urne de vot.

55. În ziua alegerilor, la ora 07.00, președintele biroului electoral al secției de votare, în prezența a cel puțin jumătate din membrii biroului electoral, verifică urnele de vot, le sigilează, verifică existența listelor electorale, buletinelor de vot, ștampilelor și întocmește un proces-verbal în două exemplare. Procesul-verbal este semnat de toți membrii prezenți ai biroului electoral al secției de votare și un exemplar se introduce în urna de vot, după care președintele declară votarea deschisă.

56. Membrii biroului electoral al secției de votare, membrii reprezentanți ai concurenților electorali și persoanele autorizate să asiste la operațiile electorale sînt obligați să poarte ecusoane

de identitate vizibile. Persoanelor care intră în localul secțiilor de votare li se interzice să poarte și să arate ecusoane, insigne sau alte însemne de agitație electorală.

57. Numărul necesar de urne de vot pentru votare se determină în dependență de numărul alegătorilor incluși în listele electorale, precum și de dimensiunile buletinului de vot. Dimensiunile urnelor de vot (de bază și mobile) se stabilește prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale.

58. Urnele se instalează în așa fel încât alegătorul, pentru a se apropia de ele, să traverseze neapărat cabina sau camera pentru vot secret. Localul secției de votare trebuie să fie dotat cu un număr suficient de cabine sau camere pentru a se evita aglomerația.

59. Pentru asigurarea unui parcurs ordonat prin secția de votare și evitarea aglomerației, biroul electoral al secției de votare stabilește un traseu pentru alegători, începînd de la intrare, spre mesele la care se eliberează buletinele, apoi spre cabinele de vot secret și urnele de vot.

60. Secția de votare trebuie să fie amenajată astfel încât să permită membrilor biroului electoral al secției de votare și altor persoane autorizate să asiste la operațiile electorale, să supravegheze, în mod continuu, toate aspectele procesului de votare, inclusiv identificarea alegătorului, înmînarea buletinelor și introducerea lor în urnele de vot, numărarea voturilor și întocmirea proceselor-verbale.

61. În timpul rezervat votării se interzice de a închide localul de votare și de a suspenda votarea, cu excepția cazurilor de dezordine în masă, de calamități naturale, de alte circumstanțe neprevăzute, care îi pun pe alegători în pericol sau fac imposibilă efectuarea alegerilor. În aceste cazuri, președintele biroului electoral al secției de votare poate suspenda votarea pentru cel mult 2 ore, timp în care va aduce localul secției de votare în starea corespunzătoare sau va găsi un alt local, înștiințînd despre acest fapt alegătorii. Persoanele care au dreptul să asiste la votare nu pot fi obligate să părăsească localul secției de votare în timpul suspendării votării.

62. Răspunderea pentru asigurarea în ziua alegerilor a ordinii în localul de votare și pe teritoriul din preajmă, în rază de 100 de metri de la localul votării, o poartă președintele biroului electoral al secției de votare împreună cu reprezentantul comisariatului de poliție. Deciziile luate în acest scop sînt executorii pentru toți.

63. Este strict interzis a intra în localul de votare cu arme de foc sau cu arme albe. Reprezentantul forțelor de ordine poate intra în secția de votare numai în cazul cînd este invitat de președintele biroului electoral să ajute la restabilirea ordinii de drept.

64. Buletinele de vot se păstrează într-un loc sigur din interiorul secției de votare, în pachete legate a cîte 100 de bucăți, și se distribuie de către președintele biroului electoral al secției de votare, membrilor biroului electoral pentru a fi eliberate alegătorilor în măsura necesității.

65. La momentul legitimării alegătorului, după înmînarea buletinului de vot, se face mențiunea cu privire la faptul participării acestuia la votare prin intermediul sistemului electronic - modulul "Registrul electronic al alegătorilor", parte componentă a Sistemului Informațional Integrat "Alegeri".

66. Fiecare alegător votează personal. Votarea în locul altor persoane nu se admite. Membrul biroului electoral al secției de votare înmînează alegătorului buletinul de vot, conform listei electorale, numai la prezentarea buletinului de identitate cu fișă de însoțire, în care se indică domiciliul sau reședința alegătorului pe teritoriul secției de votare respective. La primirea buletinului, alegătorul semnează în lista electorală în dreptul numelui.

67. Alegătorii din raza secției de votare care nu sînt înscrisi în listele electorale se înscriu într-o listă suplimentară la prezentarea documentului ce atestă domicilierea lor în perimetrul secției de votare în cauză. În aceeași listă suplimentară, se înscriu și alegătorii care au venit la secția de votare cu certificatul pentru drept de vot. Certificatul pentru dreptul de vot rămîne la biroul electoral și se anexează la lista suplimentară. Alegătorii care nu au fost înscrisi în listele electorale întocmite la secțiile de votare constituite în afara Republicii Moldova pot fi înscrisi în listele suplimentare, care vor conține:

- a) numele și prenumele alegătorului;

b) data și locul nașterii;

c) ultimul loc de domiciliu în Republica Moldova.

68. Președintele și membrii biroului electoral al secției de votare votează în secția unde își desfășoară activitatea după înscrierea lor în lista suplimentară în baza certificatului pentru drept de vot.

69. Buletinul de vot se completează de către alegător numai în cabina pentru vot secret. Alegătorul care nu este în stare să completeze de sine stătător buletinul are dreptul să invite în cabină o altă persoană, cu excepția membrilor biroului electoral, membrilor reprezentanți ai concurenților electorali și a persoanelor autorizate să asiste la operațiile electorale. Aceste cazuri vor fi consemnate aparte în raportul biroului electoral al secției de votare.

70. Până la introducerea de către alegător a buletinului în urna de vot, unul dintre membrii biroului electoral al secției de votare, care se află permanent lângă urnă, va aplica pe versoul buletinului de vot ștampila specială a biroului electoral al secției de votare.

71. Dacă alegătorul a completat greșit buletinul, la cererea lui, biroul electoral al secției de votare anulează acest buletin și îi eliberează imediat, o singură dată, un nou buletin de vot. Acest caz va fi menționat în procesul-verbal cu privire la votare și în lista electorală.

72. În cazul în care alegătorul, din motive de sănătate sau din alte motive temeinice, nu poate veni în localul de votare, biroul electoral al secției de votare desemnează, la cererea orală sau scrisă a acestuia, cel puțin doi membri ai biroului electoral care se deplasează cu o urnă de vot mobilă și cu materialul necesar votării la locul unde se află alegătorul pentru ca acesta să voteze. Votarea la locul aflării alegătorului se efectuează conform listei de alegători, întocmite de biroul electoral al secției de votare în baza cererilor acestora. Persoanele neînscrise într-o asemenea listă nu pot vota la locul aflării. În lista electorală, în dreptul numelui persoanei respective se face mențiunea "Votat la locul aflării".

73. Pentru a evita sustragerea membrilor biroului electoral al secției de votare de la obligațiile sale, deplasarea la domiciliul alegătorilor poate fi efectuată în ultimele ore ale timpului de votare, dar nu mai târziu de ora 20.00. Totodată urna de vot mobilă trebuie să fie restituită la secția de votare până la ora 21.00.

74. Persoanele deținute pe baza unui mandat de arestare până la pronunțarea sentinței judecătorești, persoanele condamnate la privațiune de libertate a căror sentință nu este definitivă și cele care execută o sancțiune contravențională sub formă de arest votează în conformitate cu punctul 72 din prezentul Regulament.

75. În misiunile diplomatice și oficiile consulare ale Republicii Moldova votarea se efectuează în conformitate cu prevederile Codului electoral.

76. La începutul perioadei electorale, misiunile diplomatice și oficiile consulare aduc la cunoștința publică și actualizează listele electorale deținute. Cu 7 zile înainte de ziua alegerilor, procedura de actualizare a listelor electorale încetează. Listele actualizate se trimit de îndată Comisiei Electorale Centrale.

77. Birourile electorale ale secțiilor de votare din misiunile diplomatice și oficiile consulare, prin intermediul instituțiilor diplomatice ale țării de reședință, vor lua măsurile respective cu privire la informarea cetățenilor Republicii Moldova, care se află sau se pot afla pe teritoriul țării respective, despre timpul și locul unde se va efectua votarea, acordându-le ajutor cetățenilor în exercitarea drepturilor lor electorale.

78. În cazul în care președintele biroului electoral al secției de votare autorizează scoaterea din localul secției de votare a unei urne de vot mobile, faptul acesta, precum și lista de alegători care au solicitat votarea la locul aflării sînt aduse la cunoștința persoanelor autorizate să asiste la operațiile electorale, oferindu-li-se acestora posibilitatea de a însoți urna de vot mobilă cu folosirea, în caz de necesitate, a mijloacelor de transport de folosință proprie.

79. Președintele biroului electoral al secției de votare duce evidența evenimentelor importante ce au avut loc în timpul votării și pe parcursul numărării voturilor. La cererea membrilor biroului electoral sau a persoanelor autorizate să asiste la operațiile electorale, sau a oricărui alegător, președintele notează comentariile și obiecțiile expuse de aceștia în privința

procedurii votării într-un act care se anexează la procesele-verbale ale biroului electoral al secției de votare.

VI. Numărarea și totalizarea voturilor de către biroul electoral al secției de votare

80. După expirarea timpului rezervat votării, la ora 21.00 președintele biroului electoral al secției de votare anunță încheierea votării și dispune închiderea secției de votare. După aceasta biroul electoral al secției de votare începe numărarea voturilor.

81. Din momentul închiderii secției de votare, biroul electoral al secției de votare rămîne în ședință pe parcursul numărării voturilor și întocmirii proceselor-verbale și a raportului biroului electoral. Membrii biroului electoral al secției de votare rămîn la secția de votare și participă la operațiile electorale, cu excepția cazurilor de incapacitate fizică sau altor circumstanțe extraordinare.

82. Înainte de deschiderea urnelor de vot toate ștampilele cu mențiunea "Votat" se adună, se numără și se transmit președintelui biroului electoral al secției de votare pentru păstrare. După aceasta toate buletinele de vot rămase neutilizate se numără și se anulează de către biroul electoral al secției de votare, aplicîndu-se pe ele ștampila cu mențiunea "Anulat", apoi se leagă separat și se sigilează.

83. Pînă la deschiderea urnelor de vot, membrii biroului electoral al secției de votare în prezența persoanelor autorizate să asiste la operațiunile electorale, verifică integritatea sigiliilor aplicate pe urnele de vot. În caz dacă sigiliile sînt deteriorate sau conțin particularități vădite care ar confirma posibilitatea deschiderii sau extragerii din urnă a buletinului de vot, se va întocmi un proces-verbal în acest sens, care se va anexa la procesul-verbal privind rezultatele numărării voturilor.

84. După verificarea sigiliilor de pe urnele de vot, președintele biroului electoral al secției de votare, în prezența membrilor biroului electoral și a persoanelor autorizate să asiste la operațiile electorale, deschide urnele. Mai întîi se deschid urnele de vot mobile, se numără buletinele din ele, apoi se deschid celelalte urne.

85. În cazul în care se va constata că în urnele de vot mobile sînt mai multe buletine decît numărul alegătorilor care au solicitat votarea la locul aflării, se va întocmi un proces-verbal, iar toate buletinele din urna mobilă se vor considera nule. Dacă numărul de buletine din urnele de vot mobile coincide cu numărul de buletine ce au fost eliberate în acest scop, aceste buletine se vor aduna la buletinele din celelalte urne pentru a fi numărate voturile obținute de concurenții electorali.

86. Secția de votare se asigură cu mese suficiente pentru ca toate buletinele extrase din urne să se numere într-un singur loc, în văzul tuturor membrilor biroului electoral al secției de votare și al celor prezenți. Pe mesele destinate numărării voturilor se aranjează fanioanele cu denumirea sau numele concurenților electorali. Urnele cu buletinele de vot se răstoarnă pe mesele unde se va efectua numărarea.

87. Numărarea voturilor acumulate de concurenții electorali se efectuează numai de către membrii biroului electoral al secției de votare cu drept de vot deliberativ.

88. Un membru al biroului electoral al secției de votare ia fiecare buletin, îl ridică în așa fel ca cei ce asistă la numărarea voturilor să-l poată vedea și îl demonstrează pe față și pe verso. Buletinul contabilizat se așează aparte în fața fanionului cu denumirea concurentului electoral pentru care s-a dat votul în cauză.

89. Înainte de numărarea propriu-zisă a voturilor obținute de concurenții electorali, biroul electoral al secției de votare stabilește numărul de buletine extrase din urnele de vot, precum și numărul alegătorilor cărora le-au fost eliberate buletine de vot în baza numărului de alegători din listele electorale și listele suplimentare, în dreptul numelui cărora figurează semnătura alegătorului.

90. Buletinele cu voturile exprimate pentru fiecare concurent electoral se numără și se leagă separat, iar rezultatele numărării, odată stabilite, se consemnează într-un formular special pentru numărarea voturilor și se transmit în organul electoral ierarhic superior.

91. Înainte de a înscrie în procesul-verbal numărul de voturi obținute de concurenții electorali, membrilor reprezentanți ai concurenților electorali și persoanelor autorizate să asiste la operațiile electorale li se dă posibilitatea de a verifica datele din formularul special pentru numărarea voturilor.

92. Biroul electoral al secției de votare nu include buletinele nevalabile în numărul total de voturi valabil exprimate. Se declară nevalabile buletinele:

- a) care nu au aplicată pe ele ștampila de control a biroului electoral al secției de votare;
- b) de alt model decât cel stabilit;
- c) în care a fost aplicată ștampila cu inscripția “Votat” în mai multe patrulete;
- d) în care nu a fost aplicată ștampila cu inscripția “Votat” în nici un cerc din nici un patrulete;
- e) în care alegătorii au înscris denumiri sau nume suplimentare ale concurenților electorali;
- f) care au fost deformate sau mîzgălite astfel încît nu este clară opțiunea alegătorului.

93. Buletinul de vot nu poate fi declarat nevalabil doar din cauza că alegătorul a aplicat ștampila cu inscripția “Votat” de mai multe ori într-un singur patrulete sau din cauza că ștampila a fost aplicată în afara cercului din patrulete sau pe semnul ori simbolul concurentului electoral, în cazul cînd opțiunea alegătorului este clară.

94. Președintele biroului electoral al secției de votare oferă tuturor membrilor biroului electoral și persoanelor autorizate să asiste la operațiile electorale posibilitatea de a examina buletinul de vot care urmează a fi declarat nevalabil.

95. Dacă membrii biroului electoral al secției de votare au îndoieli în privința valabilității buletinului de vot, problema se soluționează prin vot, iar rezultatul votării se consemnează în procesul-verbal al ședinței biroului electoral.

VII. Completarea formularului special pentru numărarea voturilor

96. Datele preliminare ale rezultatelor numărării și totalizării voturilor se introduc în formularul special “Numărul de voturi acumulate de concurenții electorali”, conținutul căruia se transmite imediat prin telefon consiliului electoral de circumscripție. Modelul formularului special se stabilește de Comisia Electorală Centrală.

97. Formularul se întocmește după ce membrii biroului electoral al secției de votare vor număra și lega separat buletinele cu voturi valabil exprimate pentru fiecare concurent electoral.

98. În formular se indică numărul voturilor valabil exprimate pentru fiecare concurent electoral, precum și numărul total de voturi valabil exprimate.

99. Suma buletinelor cu voturi valabil exprimate pentru fiecare concurent electoral și a buletinelor nevalabile trebuie să fie egală cu numărul buletinelor extrase din urnele de vot.

100. Formularul special pentru numărarea voturilor se semnează de către președintele și secretarul biroului electoral al secției de votare. După verificarea datelor din formular ele se vor consemna în procesele-verbale privind rezultatele numărării voturilor.

101. Formularele speciale se păstrează în secțiile de votare pînă la confirmarea rezultatelor votării, după aceea se vor nimici.

102. În caz de necesitate la examinarea contestațiilor formularele se vor transmite organelor electorale ierarhic superioare sau instanțelor judecătorești.

VIII. Întocmirea procesului-verbal cu privire la rezultatele numărării voturilor și a raportului biroului electoral al secției de votare

103. După transmiterea datelor preliminare, biroul electoral al secției de votare examinează în ședință rezultatele numărării voturilor și întocmește procesul-verbal, care este semnat de

președinte, vicepreședinte, secretar și ceilalți membri ai biroului electoral. Absența semnăturii unor membri ai biroului electoral al secției de votare nu influențează asupra valabilității procesului-verbal. Motivele absenței semnăturilor se menționează în raportul biroului electoral.

104. Modelul procesului-verbal cu privire la rezultatele numărării voturilor se stabilește de către Comisia Electorală Centrală și va cuprinde:

- a) numărul de alegători incluși în listele electorale;
- b) numărul de alegători incluși în listele suplimentare;
- c) numărul de alegători care au primit buletine de vot;
- d) numărul de alegători care au participat la votare;
- e) cifra ce reflectă diferența dintre numărul buletinelor de vot primite de alegători și numărul alegătorilor care au participat la votare;
- f) numărul buletinelor de vot declarate nevalabile;
- g) numărul de voturi valabil exprimate pentru fiecare concurent electoral (pentru fiecare opțiune privind întrebările supuse referendumului);
- h) numărul total de voturi valabil exprimate;
- i) numărul buletinelor de vot primite de biroul electoral al secției de votare;
- j) numărul buletinelor de vot neutilizate și anulate.

105. Numărul de alegători la secția de votare se va stabili în temeiul listelor electorale de bază și al celor suplimentare.

106. Numărul de alegători care s-au prezentat la urnele de vot se va stabili după listele electorale de bază și cele suplimentare.

107. Numărul total de voturi valabil exprimate se stabilește în baza buletinelor de vot valabile care va coincide cu numărul de voturi valabil exprimate pentru fiecare concurent electoral.

108. Numărul de voturi nevalabile se stabilește în baza buletinelor de vot declarate nevalabile, ținându-se cont de prevederile pct.92 din prezentul Regulament.

109. Numărul de alegători care au primit buletine de vot, de regulă, trebuie să corespundă cu numărul total de voturi valabil exprimate și numărul buletinelor de vot declarate nevalabile. Dacă acest număr nu corespunde, înseamnă că buletinul de vot nu a fost introdus în urnă sau în urnă s-au introdus mai multe buletine.

110. Numărul de buletine de vot declarate nevalabile și cele valabile, precum și cele rămase neutilizate și anulate trebuie să corespundă numărului de buletine de vot primite, conform actului de primire a buletinelor de către biroul electoral al secției de votare.

111. Consiliul electoral respectiv asigură birourile electorale ale secțiilor de votare cu numărul necesar de formulare ale proceselor-verbale pînă în ziua alegerilor.

112. Procesul-verbal privind rezultatele numărării voturilor se întocmește, în mai multe exemplare, în prezența membrilor biroului electoral al secției de votare, reprezentanților concurenților electorali și a altor persoane autorizate. Un exemplar al procesului-verbal se păstrează la biroul electoral al secției de votare, un exemplar se prezintă consiliului electoral de circumscripție, un exemplar se afișează imediat la intrarea în secția de votare, iar celelalte, în mod obligatoriu, se înmânează reprezentanților concurenților electorali și observatorilor.

113. Președintele biroului electoral al secției de votare pregătește raportul biroului electoral al secției de votare pe baza evidenței ținute în scris a activităților desfășurate de birou în perioada electorală. Raportul va conține o expunere succintă a cererilor și contestațiilor privitoare la acțiunile biroului electoral al secției de votare și a hotărîrilor adoptate de birou în baza acestora. Președintele semnează raportul și oferă celorlalți membri ai biroului electoral al secției de votare posibilitatea de a-și expune în scris comentariile și completările la raport și de a-l semna. Cererile și contestațiile se vor anexa la raport. Modelul raportului biroului electoral al secției de votare se stabilește de Comisia Electorală Centrală.

114. Președintele biroului electoral al secției de votare transmite consiliului electoral de circumscripție cît de curînd posibil, dar nu mai tîrziu de 18 ore după anunțarea închiderii secțiilor de votare, buletinele cu voturile valabil exprimate pentru fiecare concurent electoral aparte,

procesul-verbal, raportul, buletinele nevalabile, anulate sau contestate, cererile și contestațiile, toate fiind sigilate într-o cutie (pachet). Transportarea cutiei (pachetului) sigilate va fi însoțită de paza poliției, de președinte și de cel puțin doi membri ai biroului electoral al secției de votare. Birourile electorale ale secțiilor de votare constituite în afara Republicii Moldova prezintă, pe lângă actele enumerate, listele suplimentare.

115. Ștampilele biroului electoral al secției de votare se închid într-o cutie (pachet), care se păstrează la secția de votare. După încheierea alegerilor, ștampilele se remit consiliilor electorale de circumscripție.

116. Președintele biroului electoral al secției de votare asigură prin actul de predare-primire transmiterea cabinelor, urnelor de vot și celorlalte materiale autorității publice locale pentru păstrare permanentă.

117. Modul de transmitere a datelor privind desfășurarea scrutinului este prevăzut în Instrucțiunea privind procesul de transmitere și colectare a informațiilor electorale la organizarea și desfășurarea alegerilor parlamentare și locale generale, aprobată prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.387 din 12 decembrie 2006.

IX. Garanțiile membrilor birourilor electorale

118. Membrii birourilor electorale cu drept de vot deliberativ nu pot face agitație în favoarea sau în defavoarea persoanelor ce candidează la o funcție publică eligibilă; nu pot să se implice în activități politice în susținerea vreunui din concurenții electorali; nu pot să se afilieze nici unuia din ei; nu pot sprijini financiar sau prin orice alte modalități, direct sau indirect, nici un concurent electoral. În cazul alegerilor locale, membrii biroului electoral cu drept de vot deliberativ nu pot fi soții, afinii și rudele de gradul întâi și doi ale candidatului la alegeri.

119. Persoanele degrevate vor primi din mijloacele financiare alocate pentru alegeri un salariu cu 25% mai mare decât salariul mediu de la locul de muncă permanent, ținându-se cont de sporuri, suplimente și indemnizații, și nu mai puțin de un salariu mediu pe economie de la începutul anului curent, sau al anului precedent, dacă alegerile au loc în lunile ianuarie sau februarie.

120. În cazul convocării pensionarilor sau a persoanelor temporar neangajate în câmpul muncii, acestora li se plătește salariul mediu pe economie de la începutul anului curent, sau al anului precedent, dacă alegerile au loc în lunile ianuarie sau februarie. Persoanelor nedegrevate membre cu drept de vot deliberativ ale organelor electorale, pentru activitatea în perioada electorală, inclusiv în ziua alegerilor, li se stabilește o recompensă în mărime de 15% din salariul mediu pe economie.

121. Funcționarii publici, membri ai biroului electoral al secției de votare și membri ai aparatului de lucru al acestuia, degrevați de atribuțiile de la locul de muncă permanent pentru perioada electorală își păstrează statutul de funcționar public.

122. Se permite, în caz de necesitate, de a încheia contracte de muncă individuale pentru perioada îndeplinirii unor activități determinate. Cheltuielile în cauză se efectuează din contul mijloacelor alocate pentru alegeri.

X. Dizolvarea birourilor electorale ale secțiilor de votare

123. Birourile electorale ale secțiilor de votare își încetează activitatea și sînt dizolvate, prin hotărâre a consiliului electoral de circumscripție care le-a constituit, de îndată ce Comisia Electorală Centrală (consiliul electoral de circumscripție respectiv) a adus la cunoștință publică rezultatele finale.

124. După dizolvarea birourilor electorale, în condițiile prezentului Regulament, membrii degrevați ai acestora încetează să fie remunerați și revin la locul lor permanent de muncă.